Lausunto

Nordea Bank Oyj

E 58/2023 vp

Tulevaisuusvaliokunnalle

Valtioneuvoston selvitys E 58/2023 vp: Suomen avaintavoitteet EU-vaalikaudelle 2024-2029 – Nordean lausunto

Nordea kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selvityksestä. Nordean näkemyksen mukaan Suomen tulee olla unionin aktiivinen jäsen, joka ajaa koko EU:n etua, mutta huolehtii samalla omista tarpeistaan. Nordea pitää hallitusohjelman kirjauksia Suomen valtionhallinnon EU-vaikuttamisen tehostamisesta erittäin tuettavina.

Suomen ääni EU:ssa olisi vahvempi, jos asioita ajettaisiin entistä enemmän yhteisessä rintamassa poliitikkojen, virkamiesten ja yksityisen sektorin kesken ja myös rakentaen alliansseja samanmielisten jäsenmaiden kesken. Yksittäisen pienen jäsenmaan vaikutusmahdollisuudet ovat rajalliset. Pohjoismailla on paljon yhteneviä intressejä EU:n kehittämisen suunnassa. Nordean näkemyksen mukaan Suomen tulisi aktiivisesti pyrkiä vahvistamaan pohjoismaiden ja myös Baltian maiden yhteistyötä EU-päätöksentekoon vaikuttamisessa. Lisääntyvä yhteistyö turvallisuuskysymyksissä, kun kaikki alueen valtiot ovat NATO:ssa, voisi antaa tukea myös muun yhteistyön syventämiselle ml. EU-päätöksenteko.

EU on suurten haasteiden edessä alkavalla vaalikaudella niin geopoliittisesti, taloudellisesti kuin myös vihreän siirtymän ja teknologisen murroksen suhteen. Nordean näkemyksen mukaan EU:n tulisi nähdä nämä haasteet myös mahdollisuutena uudistaa sisämarkkinoiden toimintaa, vahvistaa EU:n strategista asemaa ja samalla sen legitimiteettiä äänestäjien keskuudessa.

Kilpailukyvyn säilyttäminen on keskeistä, myös rahoitusalalla

Edellä mainituista haasteista selviäminen vaatii EU:lta vahvaa taloudellista kasvua ja mittaluokaltaan poikkeuksellisia investointeja lähivuosina. Samalla globaalissa taloudessa korostuu entistä kovempi kilpailu. Tässä ympäristössä menestyäkseen EU:n tulee olla entistä houkuttelevampi kohde investoinneille. Tämä edellyttää vakaata, ennakoitavaa ja yhdenmukaista sääntely-ympäristöä. EU:n on kyettävä luomaan toimintaympäristö, jossa eurooppalaiset yritykset, myös rahoitusalalla, kykenevät tehokkaasti kilpailemaan kansainvälisten verrokkiensa kanssa. Nordea tukee valtioneuvoston selvityksen kantaa strategisen kilpailukyvyn merkityksestä.

EU-alueen pankkisektorilla on tällä hetkellä ylikapasiteettia, mikä johtuu vähäisestä rajat ylittävästä kilpailusta. Keskeinen tekijä rajat ylittävän kilpailun puuttumiselle on hajanainen makrovakauspolitiikka, joka on EU-alueella eriytynyttä ja poukkoilevaa. Nordean

Nordea Bank Oyj

Satamaradankatu 5 00020 NORDEA
www.nordea.fi

näkemyksen mukaan keskeisin rahoitusmarkkinaprioriteetti seuraavan komission kaudelle on makrovakauskehikon kokonaisuudistus, jossa kehikkoa yksinkertaistettaisiin ja harmonisoitaisiin EU-tasolla, sekä huomioitaisiin pankkiin kohdistuvat kokonaisvaateet.

Finanssisektoriin kohdistuu suuri määrä sääntelyä, josta valtaosa tulee EU:sta. Sääntelyä luotaessa on aina kriittisesti tarkasteltava vanhaa sääntelyä. Vaikutusarviointeja on parannettava ja jo valmisteluvaiheessa tulee arvioida sääntelyn yhteisvaikutukset. Suomen on huolehdittava siitä, että suomalaiset erityispiirteet otetaan huomioon EU-sääntelyssä. Valtionhallinnon on toimittava aktiivisesti ja oikea-aikaisesti Suomen etuja turvaten. Nordea tukee valtioneuvoston tavoitetta paremmasta ja vähäisemmästä EU-sääntelystä, ja että EU-sääntelyn on oltava selkeää ja oikeusvarmuutta lisäävää, ja se tulee toimeenpanna tehokkaasti. Liian usein rahoitusalalla EU turvautuu uuteen sääntelyyn, kun aiempia säännöksiä ei ole pantu tasapuolisesti jäsenvaltioissa täytäntöön.

Nordea tukee valtioneuvoston kantaa pääomamarkkinaunionin ja pankkiunionin saattamisesta loppuun niin, ettei se lisää Suomen ja suomalaisen pankkijärjestelmän yhteisvastuuta eikä vaaranna toimivia markkinarakenteita Suomessa. EU-tason sääntelyllä ei voida korjata joidenkin jäsenmaiden heikkoa sijoittajansuojan täytäntöönpanoa tai tehotonta valvontaa, vaan nämä asiat on ensin pantava kuntoon kansallisesti. EU-sääntelyllä ei tule ratkoa kansallisia ongelmia. Toisaalta Suomen tulisi ensisijaisesti edistää EU-tason lisäsääntelyä kansallisen erityissääntelyn sijaan erityisesti siltä osin, kun asiasta on jo EU-sääntelyä, esimerkiksi pankkipalveluiden saatavuuden kohdalla.

Vihreän siirtymän edistäminen

Nordea ja rahoitusala ovat vahvasti sitoutuneet EU:n kestävyystavoitteisiin. Kestävän rahoituksen toimintasuunnitelman myötä EU on viime vuosina rakentanut laajan ja monimutkaisen sääntelykehikon. On aika keskittyä arvioimaan, toimiiko sääntely käytännössä ja edistääkö se tavoitellulla tavalla vihreää siirtymää. Näkemyksemme mukaan seuraavalla vaalikaudella olisi keskeistä tarjota rahoitusalalle selkeä viitekehys rahoittaa nimenomaan reaalitalouden siirtymää, kun tähän saakka sääntelyn fokus on ollut jo kestävän toiminnan rahoituksessa. Kun reaalitalouden toimijoilla on selkeät ja uskottavat siirtymäsuunnitelmat, ja pankkisääntely mahdollistaa pankkien rahoittaa siirtymää eikä vain jo kestävää toimintaa, riittävän rahoituksen saamisessa ei tule olemaan ongelmia. Suomen tulisi edistää keinoja ,kuten standardeja ja julkisia palveluita, joilla parannettaisiin pankkien asiakkaiden edellytyksiä toimittaa kestävyysarviointiin tarvittavia tietoja, jotta kestävyysvaatimukset eivät heikentäisi yritysten ja kotitalouksien edellytyksiä vihreään siirtymään.

EU:n huomio on tähän saakka keskittynyt pääasiassa ilmastonmuutoksen torjuntaan. Nordean näkemyksen mukaan on jatkossa syytä kiinnittää huomiota aiempaa enemmän myös luontokadon estämiseen ja biodiversiteettiin. Ensisijaisesti tulisi etsiä markkinalähtöisiä rahoitusratkaisuja biodiversiteetin vahvistamiseen yhteistyössä julkisen ja yksityisen sektorin kesken.

Digitaalisen siirtymän mahdollistaminen

Finanssialan digitalisaatio mahdollistaa uudet innovaatiot, tehokkaammat toimintatavat ja monipuoliset palvelut. Sääntelyn tulee tukea tasapainoisesti sekä finanssialan

ulkopuolisten toimijoiden että finanssialan säänneltyjen toimijoiden liiketoimintaympäristöä. Finanssialan tulee voida hyödyntää myös alan ulkopuolista dataa vastavuoroisesti.

Jotta EU voisi tulevaisuudessa olla kilpailukykyinen toimija globaalisti, sääntelyssä on löydettävä tasapaino innovaatioiden tukemisen ja haittojen sääntelyn välillä. Teknologiat kuten lohkoketjut, tekoäly, pilvipalvelut ja vastuullinen tiedon jakaminen tulee voida mahdollistaa kustannustehokkuuden ja palvelujen saatavuuden kehittämiseksi, turvallisuutta unohtamatta. Liiallisella sääntelyllä ei saa entisestään heikentää EU:n kilpailukykyä. Sääntelyn on mahdollistettava liiketoiminnallisesti kestävien ratkaisujen tarjoaminen. Markkinaehtoisia, teknologianeutraaleja toimia on tuettava ja keskeisiin riskeihin markkinoilla ja sijoittajansuojassa on puututtava. Samoja riskejä ja samanlaisia toimijoita on säänneltävä samoin tavoin.

Kunnioittavasti

Nordea Bank Oyj

Jyrki Katainen
Yhteiskuntasuhdejohtaja